

Stichting Kameroen Werkt!

Jaarverslag en jaarrekening 2025

Voorwoord	3
Doel en visie	
Globaal overzicht van de projecten	3
Activiteiten	
Projecten in Kameroen	4
I Facilitair bedrijf ‘Pleasant Parties’ / II restaurant Chez Minette	4-5
III Cultureel Centrum Ebang-Minala / IV Sponsoring kinderen Kameroen	6
V Landbouw en toerisme Batchenga / Mantoum	5
VI Ziekenhuis-post La Prudence	6
VII Biologisch verbouwde champignons Foumbot	6
VIII Sponsoring kinderen Kameroen	6
Projecten in Gambia	6
I Tunbung Village	6
II De Bymyra Bilingual school	6
II 1. Ida, Bussel en Abdulie naar Nederland	7
II 2. Bymyra een voorbeeld school in The Gambia	8-9
II 3. Sponsoring van kinderen in The Gambia	10
II 3.1 Sponsoring voor 5 jaar	10
II 3.2 De Overbruggingsprojecten 1 en 2	11
II 3.3 Het Voedselproject	11
II 4 Verbouwingen	11
II 5 Kleine projecten	11-12
II 6 De Bus	12
I III Bymyra Skillcenter in Kunkujang Mariama	12-18
IV De Hogeschool Utrecht	18-19
V Andere projecten	19
VI Containers	19
VII Reis naar het hart van Afrika	20-25
Fondswerving en communicatie	
Donaties	25
Website	22
Nieuwsbrief	22
Sociale media	22
Bestuur	22
Financiën	
Verantwoording	26
Inkomsten en uitgaven 2025	26
Staat van baten en lasten 2025	26
Vooruitblik 2026 en beleidsplan	
Bestaande en nieuwe projecten	26-28
Financieel vooruitblik	28
Begeleiding	28
Jaarrekening	29

Voorwoord

2025 Was een vruchtbaar en intens jaar voor de mensen die onderdeel uitmaken van onze projecten en voor KameroenWerkt zelf. Tegen het angstwekkend werelddecor waarin conflicten middels oorlogen als in Oekraïne, Soedan en Gaza worden uitgevochten, op veel plaatsen dictatuur en verrechtsing opkomt en zelfs de president van Amerika aan de poten zaagt van de democratie, zijn de projecten van KW in Kameroen en Gambia minuscule druppeltjes van hoop op een betere wereld. Dit wat wij als KW menen te kunnen en willen doen.

Dank aan alle mensen die ons hierbij steunen. (video 2023)

Doel en visie

De algemene doelstelling van de stichting is het bevorderen – vanuit persoonlijk opgebouwde relaties – van duurzame economische en sociale ontwikkeling ten behoeve van mensen in Kameroen en Gambia, en het initiëren en ondersteunen van creatief ondernemerschap van deelnemers aan projecten en onderwijs.

De visie en werkwijze, alsmede de motivatie van de bij dit werk betrokken personen, zijn uitvoerig beschreven op de website van de stichting: www.kameroenwerkt.nl.

Globaal overzicht van de projecten

Kameroen

De projecten Chez Minette en Pleasant Parties doen het nog steeds prima. Josephin heeft persoonlijk een zeer moeilijk jaar gehad.

Tegelijkertijd werd zij in **2025** gekozen is tot vertegenwoordigster van zowel alle vrouwen als de jeugd in Foumbot.

In Kameroen sponsoren we 7 kinderen.

Het Champignonproject deed een derde terugbetaling van 750 euro.

Gambia

Ook in **2025** sponsorden wij weer veel kinderen en zorgden we voor gratis eten voor hen op Bymyra Bilingual school.

Met Kerst hadden we een succesvolle zak-rijst-actie.

Er zijn twee inspirerende reizen naar het Hart van Afrika geweest

De ontwikkeling van het Skill Center (Bymyra Vocational) nam in de eerste helft van het jaar een grote vlucht. Studenten van ROC Yonder (Tilburg) en Aventus (Zutphen/Apeldoorn) hebben groots werk verricht

Terwijl het Skill centrum zich in hoog tempo ontwikkelde, lukt het Ida en Modou niet om geld te verdienen en de lening die daarvoor was aangetrokken, stap voor stap terug te betalen.

Een school draaiende houden, een Skill centrum opbouwen en bedrijfsactiviteiten uit de grond stampen om een grote lening terug te betalen bleek te veel.

In september werd duidelijk dat Ida's gezondheid sterk geleden had onder het harde werken en de druk die ze heeft ervaren. We zijn op zoek naar oplossingen en in gesprek over een mogelijk overname door iemand die het Skill centrum voort wil zetten.

Met TunbungVillage gaat het goed. Er is een winst geweest van meer dan 5000 euro. Deelnemers van aan de 'Reizen naar het Hart van Afrika' hebben er een heerlijk verblijf gehad.

Effie heeft haar huis afgebouwd.

Musa heeft zijn lening terugbetaald. De taxi is nu helemaal zijn bezit.

Floris Hendriks heeft een **mooie documentaire [BYMYRA](#)** gemaakt van een klein half uur waarin de uitgangspunten, doel en bezieling van het Bymyra-project in woord en beeld weergegeven worden.

Korte vooruitblik

In **2026** maken we een pas op de plaats wat betreft de Bymyra School. Ontwikkeling is gaande en we blijven die steunen. Met de hulp van ROC Yonder en ROC Aventus ontwikkelen we nieuw praktisch onderwijs op de Bymyra school.

We houden de vinger aan de pols wat betreft de ontwikkelingen van het Skill centrum.

We gaan opzoek naar meer sponsors voor kleine projecten waarmee startende ondernemers op weg geholpen worden.

Er komt weer een Reis naar het Hart van Afrika.

Activiteiten

Projecten in Kameroen

(Voor een historisch overzicht van onze projecten en hun ontwikkeling, lees het jaarverslag 2017 en 2020.)

We gaan kort in op de meeste projecten in Kameroen. Deels omdat ze beëindigd zijn, deels omdat er weinig gebeurd is en weinig nieuwe informatie over is.

I / II Pleasant Parties en Chez Minette

De projecten Pleasant Parties en Chez Minette van Josephin blijven ons verrassen.

Ondanks een heel zwaar jaar vanwege miskramen, ziekte en het verlies van een pasgeboren dochtertje, heeft Josephin haar project gaande gehouden. Sinds december is haar gezondheid redelijk goed en heeft ze haar kracht teruggevonden.

Ze is gekozen tot vertegenwoordigster van zowel alle vrouwen als ook van de jeugd in Foumbot. Ze is een gevierd leidster van de vrouwenbeweging daar.

Het vertelt ons dat onze ondersteuning niet enkel zijn vruchten laat dragen op financieel vlak maar ook leidt tot persoonlijke ontwikkeling van de mensen die eraan deelnemen.

De nu 22-jarige Fatima is inmiddels uitgegroeid tot de rechterhand van de eigenaresse van een groot viersterrenhotel in Bafousam.

Volgens Josephin betekenen de projecten van KW, Pleasant Parties en Chez Minette een ommekeer in haar leven.

Niet alleen zijn de projecten nog steeds de belangrijkste bron van inkomsten voor haar en haar familie, maar door de projecten en het contact dat ze met KW heeft is ze - zoals ze zelf zegt - iemand geworden.

Iemand die nu een belangrijke functie heeft gekregen in het stadje Foumbot en die ondanks haar kwetsbare gezondheid grote hulp is voor veel anderen, vooral vrouwen en jongeren.

Ook in 2025 heeft Josephin zich ingezet

voor de toekomst van gehandicapten, voor vrouwenrechten, voor de strijd tegen 'huiselijk geweld' en 'seksueel misbruik' en voor betere zorg en onderwijs in Foumbot.

III en IV Cultureel centrum Ebang-Minala

Beide projecten zijn gestopt sinds 2016.

V Landbouw en toerisme Batchenga / Mantoum

Met het project **Landbouw en Toerisme** oorspronkelijk in Batchenga en Mantoum van Zara. KW heeft sinds 2022 geen contact meer gehad met Zara. Het project is afgesloten.

VI Ziekenhuispost "La Prudence"

In 2023 zijn Tasha en Diane naar Canada verhuisd. Bertie houdt contact met Tasha, maar als KW beschouwen we het project als afgesloten.

VII Biologisch verbouwde champignons in Foubot

Het project heeft na een succesvolle start in 2021 vele problemen gekend. Ook het afgelopen jaar was niet gemakkelijk. Toch bleek Joss in staat om in **2025** zevenhonderd vijftig euro terug te betalen.

VIII Sponsorship kinderen Kameroen

In **2025** sponsorde KW zeven kinderen in Kameroen zodat deze jongeren naar school kunnen en/of een passende opleiding krijgen.

Zoals de tweeling waarvan de (alleenstaande) moeder een herseninfarct heeft gehad en hen vanwege financiële problemen van school moest halen. Vanwege de beperkte intellectuele vermogens van de tweeling krijgen zij praktisch onderwijs in de bouw.

Video's

Pleasant Parties 1 2 3 4 5	La Prudence 1 2
Chez Minette 1 2 3 4	Landbouw en toerisme 1 2 3 4
Festival Ebang Minala 1 2 3 4 5 6	Champignonskwekerij 1 2
Sponsoring 2013/15 1 2 3 4 5 6 7	

Projecten in Gambia

I. Guesthouses in TunbungVillage

In overleg met Yafatou, de weduwe van de overleden kunstenaar Etu, haar kinderen Etu en Mariama en vriend Dodo heeft KW in 2020 besloten TunbungVillage op te knappen.

Er is een waterput geslagen en alle huisjes hebben toegang tot een toilet en een douche.

De bedden hebben inmiddels goede matrassen, klamboes, een kast en er is in ieder huisje elektriciteit.

De mooie kunstzinnig versierde huisjes en de prachtige natuur maken TunbungVillage tot een oase van rust. Je kunt via Bertie of rechtstreeks via Yafatou +220 982 7255 of Dodo +220 227 4867 een of meerdere huisjes huren en er ook lekker eten.

Sinds december **2025** is er warm water.

Deelnemers aan de 'Reizen naar het Hart van Afrika' hebben ook in **2025** met veel plezier onderdak gevonden in TunbungVillage.

Onder de bezielende leiding van Dodo deden zij ook allerlei cursussen zoals batikken en schilderen.

Yafatou heeft, dankzij de inkomsten van de reizen die KW organiseert, haar lening van 9000 euro terugbetaald en ook al winst behaald. Top!

KW blijft haar helpen TunbungVillage te verbeteren en zal de accommodatie ook blijven gebruiken voor de deelnemers aan de 'naar het Hart van Afrika'-reizen.

Website Tunbung. <https://tunbungartvillage.gm/>
Filmpjes TunbungVillage [1](#) [2](#)

II De Bymyra Bilingual School

II.1. Ida, Bussel en Abdoulie in Nederland

In september 2025 heeft KW, Ida Ndow (oprichtster, eigenares van de Bymyra Bilingual School en het Bymyra Skill-centrum) en Bussel (hoofd financiën Bymyra) in staat gesteld voor 2 ½ week naar Nederland te komen.

Abdoulie (hoofd bovenbouw) kreeg dankzij goede prestaties op de universiteit een scholarship van zes maanden in Spanje.

In september is hij voor een paar dagen naar Nederland gevlogen en heeft een indrukwekkende lezing gegeven op de Hogeschool Utrecht. Ida gaf daar ook een mooie lezing

In de kersttijd heeft Abdoulie Nederland nogmaals bezocht.

Het was een intense, vruchtbare maar soms ook moeilijke tijd. De perikelen rond het terugbetalen van een lening aan vrienden van Ida en Modou gaven veel stress. Ida bleek tegen een burn-out aan te zitten.

Daarnaast was het voor Bussel een ontroerende soms ook schokkende tijd omdat zij nooit eerder in het buitenland was geweest.

Bussel en Ida hebben ROC's Yonder, Firda en Aventus bezocht, op de Dom van Utrecht en het ijs van Thialf gestaan, door de grachten van Utrecht gevaren en een workshop op de Nieuwe Regentesse school gevolgd.

Ida en Bussel zijn een paar dagen naar Duitsland geweest waar Awa, de dochter van Ida met haar gezin woont. Het weerzien met dochter en kleinkinderen was heel ontroerend.

Ida en Abdoulie gaven beiden een drukbezochte **lezing**. Het is duidelijk dat de HU de mogelijkheden van het contact met hen verder wil onderzoeken. Marieke Scheepstra zorgt vanuit KW voor de verbinding.

Met weer nieuwe ideeën over een betere organisatie en een andere manier waarop docent en kind met elkaar omgaan en communiceren, zijn Ida en Bussel teruggekeerd naar Gambia. Inmiddels zijn er al een aantal onderwijsvernieuwingen ingevoerd.

II.2 Bymyra een voorbeeldschool in The Gambia

De Bymyra Bilingual School, opgericht door Ida Ndow, ligt in Sukuta een arm gebied, dicht bij de kust van Gambia. De school staat, in tegenstelling tot bijna alle andere scholen in Gambia, goed bekend vanwege haar moderne onderwijs en vanwege het betrokken docententeam.

Er zijn in Sukuta verschillende scholen, maar de kwaliteit van het onderwijs is pover. De Bymyra school is een uitzondering. Door de krachtdadige, bevlogen inzet van Ida Ndow, hoofd van de school en de hulp van KW, is in tien jaar tijd een school gebouwd met goede lokalen, goede sanitaire voorzieningen, een kantine waar kinderen eten kunnen krijgen en een schone omgeving.

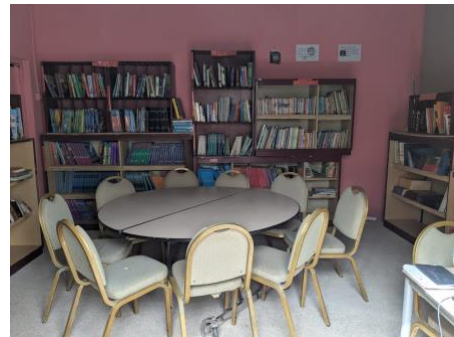

Vanaf 2018 heeft Bymyra met de hulp van KW meer mogelijkheden gekregen haar onderwijs beter in te richten.

Er zijn goede kasten, tafeltjes en stoelen, privé- lockers, computers, laptops, microscopen, schriftjes, pennen, digi-borden, kasten, sportkleding et cetera en is er mooi materiaal om goed te kunnen basketballen, voetballen, volleyballen, tafeltennissen, badmintonnen en schaken.

In 2024 hebben we een mooie bibliotheek, een audiovisuele ruimte en een ‘creatieve ruimte’ ingericht waar leerlingen kunnen tekenen, schilderen, ontwerpen en kleren naaien.

Een team van docenten uit Gambia, Sierra Leone en Nigeria geeft kwalitatief goed onderwijs waarbij het kind centraal staat en er zowel aandacht is voor theorie als voor de praktijk.

Ouders worden actief betrokken bij het onderwijs, een unicum en nog onwennig in Gambia, maar het begint zijn vruchten af te werpen.

Zo'n 160 kinderen krijgen goed onderwijs.

Deelnemers aan de ‘Reizen naar het Hart van Afrika’ 2022, 2023 en 2024 hebben allerlei inspirerende workshops gegeven, projecten verzorgd en zelfs toneelstukken gemaakt.

Ze hebben tevens impulsen gegeven aan beter overleg tussen de docenten en een betere opvang van nieuwe docenten, zodat zij een goede start kunnen maken binnen de school.

Inmiddels is lezen een systematisch onderdeel geworden van de schoolweek en zijn er iedere vrijdag presentaties van leerlingen aan de rest van de school waarbij gedichten, een lied en improvisaties ook een plek hebben.

Deelnemers aan de 'Reis naar het Hart van Afrika' hebben ook in **2025** frisse impulsen gegeven aan het onderwijs op Bymyra.

*Het kringgesprek is geïntroduceerd als middel om ervaringen te delen, je lessen inzet of een thema introduceert.

*Er is een briefwisseling tot stand gebracht tussen vijf

klassen van Bymyra en vijf klassen van de Nieuwe Regentesseschool in Utrecht en de Tobiasschool in Zeist.

*Er zijn allerlei lessen en workshops gegeven met onderwerpen als: Het schrijven van (nieuws-) verhalen, faseovergangen van water, gezondheid, eerste hulp, het menselijk lichaam, menstruatie, geschiedenis van slavernij, Nederlandse en Gambiaanse verschillen en overeenkomsten.

*Er was veel aandacht voor sport, ook denksport en (samenwerkings-)spelletjes. Iets waar de Gambiaanse studenten erg van genoten.

*In verschillende klassen is gewerkt aan teambuilding en presentatie. De docenten kregen een workshop over het kijken naar en omgaan met opvallend gedrag van kinderen.

*Er zijn dans- en bewegingslessen gegeven. Muzieklessen met simpele muziekinstrumenten.

*Er waren workshop waarin het gebruik van creatieve materialen centraal stond: Poppen maken van pollepels, poppenkastverhaaltjes maken en opvoeren voor de Daycare en Nursery.

*Er zijn dramalessen gegeven aan de leerlingen van grade 9, waarin scènes werden

gemaakt met als titel: Dreams of the future.

*Er is een prachtige muurschildering gemaakt met leerlingen van grade 8.

Ook in **2025** blijkt bij de jaarlijkse landelijke beoordeling dat alle leerlingen die examens op Bymyra doen, behoren tot de

25 procent leerlingen die het beste gemiddelde cijfer hebben van het gehele land. Iedereen op Bymyra slaagt.

Online TV

De Bymyra Bilingual School heeft als eerste school in Gambia in 2023 een **online TV-kanaal** gelanceerd. De bedoeling is dat leerlingen zichzelf kunnen uiten en laten horen.

Zoals Ida zegt: 'In Gambia zijn de meeste kinderen erg verlegen door de manier waarop ze zijn opgevoed en dat heeft hun gevoel van eigenwaarde behoorlijk aangetast. Bymyra is er om dat te veranderen en haar leerlingen de kans te geven te weten dat ze belangrijk zijn'. **Zie: [Bymyra TV](#)**

Podcast

ROC studenten van Yonder hebben een podcast studio ingericht en er zijn al diverse podcasts ogenomen die te beluisteren zijn op Spotify.

Zie: [Bymyra school podcasts](#)

II 3. Sponsoring van kinderen in The Gambia

Het project Bymyra is bedoeld om onderwijs mogelijk te maken voor Gambiaanse kinderen en jongeren zo de kans te geven op een goede toekomst.

Volgens KW draagt educatie het beste bij aan toekomstmogelijkheden van kinderen en aan het vermijden dat ze op drift raken naar Europa.

KameroenWerkt zorgt ervoor dat veel kinderen van arme ouders naar de Bymyra school konden of kunnen gaan.

Aanmeldingen als sponsor zijn zeer welkom. Je kunt je opgeven door een bericht te sturen naar bertiehendriks@tiscali.nl.

Gesponsorde kinderen worden gekozen uit:

1. Alleenstaande ouders die gescheiden zijn of waarvan de partner overleden is.
2. Ouders die hun baan hebben verloren en het schoolgeld niet kunnen opbrengen.
3. Zieke en gehospitaliseerde ouders.
4. Ouders met meer dan 3 kinderen die niet al het schoolgeld kunnen opbrengen.

II 3.1 Sponsoring kinderen voor 5 jaar

In **2025** stond de teller op 95 kinderen die voor 5 jaar gesponsord worden of gesponsord zijn geweest in Gambia.

In **2025** verstreek de termijn van 5 jaar voor het grootste deel van de gesponsorde kinderen, terwijl zij nog niet klaar waren met school. Een grote klap voor de betreffende ouders.

Gelukkig hebben we met veel sponsoren de overeenkomst dat de leerlingen gesponsord worden tot ze daadwerkelijk van school zijn.

Een grote opluchting voor ouders maar ook voor ons als KW! Veel dank sponsoren, jullie zijn de ruggengraat van ons grote Bymyra project.

Contact met sponsoren

KW was in **2025** regelmatig in Gambia en checkte praktisch en financieel hoe de sponsoring op de Bymyra school vorm krijgt. Met de school zoeken we steeds weer oplossingen voor lastige situaties zoals de uitstroom van leerlingen vanwege de economische malaise.

KW probeert zo persoonlijk en transparant mogelijk te communiceren met de sponsoren. Goede administratie van sponsoring en alles daaromheen, vraagt veel energie en tijd.

II 3.2 De Overbruggingsprojecten 1 en 2. Sponsoring kinderen voor 2 jaar (gesloten)

Eind 2020 is KameroenWerkt een actie begonnen, Overbruggingsproject 1 en in 2021 Overbruggingsproject 2. Vijfentwintig kinderen die vanwege geldgebrek van de ouders door de coronacrisis, van school gehaald zouden worden, konden weer voor 1-3 jaar naar school.

De overbruggingsprojecten zijn in 2024 afgesloten.

II 3.3 De voedselprojecten

Met grote hulp van de stichting DO&WELL zijn we verschillende voedselprogramma's begonnen voor de armere kinderen op school.

Video's Bymyra Bilingual School

2018 -2019 1 2 3 4 5 6	2021 Sponsoring kinderen 1 2 3
2020 7 8 9 10 11	2023 <u>B</u> ouw docentenkamer
2020 Overbruggingsproject 1	2023 A view of the Bymyra Bilingual School
2021 12 13	

II 4. Verbouwingen

In **2025** is er een begin gemaakt van de bouw van een technieklokaal, een nieuw IT- lokaal en een mediaruimte.

Een tijdelijke Podcaststudio is in maart **2025** ingericht door studenten van ROC Yonder.

II 5. Kleine projecten

II 5.1. Medische spullen

In **2025** hebben we weer allerlei medische spullen naar Gambia vervoerd, waar ze gratis verstrekt worden aan ziekenhuizen.

II 5.2. Zak rijst – actie

In december **2025** heeft KW net als in december 2023 en 2024 geld ingezameld waarmee zakken rijst van 25 kilo zijn gekocht.

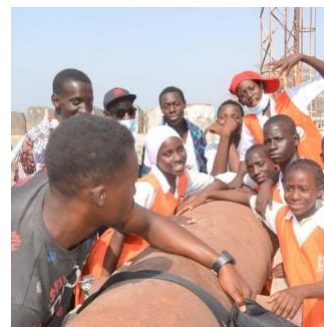
Alle ouders en al het personeel van de Bymyra Bilingual school heeft een zak gekregen. Zo konden ouders en docenten van de Bymyra School de kersttijd in met een goed gevulde maag.

Het project werd wederom zeer gewaardeerd.

II 5.3. Slaveneiland St. James

In **2025** zijn dankzij deelnemers aan de ‘Reis naar het Hart van Afrika’ twee groepen leerlingen van de Bymyra naar het slaveneiland St. James geweest.

De excursies namen een volle dag -van ‘s ochtends 7.00u tot 23.00u ‘s avonds- in beslag en bleken een groot succes.

II 5.4 Sport- en stranddag

Net als in voorgaande jaren heeft KW in **2025** meegeholpen een sportdag/stranddag te organiseren voor leerlingen van de Bymyra Bilingual School.

II 6. De Bymyra bus

In 2024 heeft KW geld ingezameld voor een bus die nodig is om leerlingen die ver weg wonen van de Bymyra Bilingual School op te halen en het tevens mogelijk maakt leerlingen te vervoeren naar het Bymyra Skill centrum in Kukujah Mariama, dat 20 km verwijderd is van de Bymyra Bilingual School in Sukuta.

We zijn trots dat het gelukt is, vooral ook dankzij de steun van de Stichting DO&WELL.

In **2025** is de bus ingezet voor het vervoer van leerlingen tijdens excursies, sportdagen en naar het Skill centrum.

III Bymyra Skillcenter in Kunkujang Mariama

Ernstige problemen rond de lening en het Skill-centrum

Los van de stichting KW hebben Herman Gels en Bertie Hendriks in 2023 met de hulp van vrienden en bekenden 240.000 euro aan leningen kunnen losmaken voor Ida en Modou.

Vervolgens hebben Ida en Modou geprobeerd met deze lening allerlei economisch rendabele activiteiten op te zetten waarmee ze de lening en later de kosten van het beroepsonderwijs zouden kunnen betalen.

In september **2025** bleek dat Ida’ s gezondheid sterk geleden had onder het harde werken en de druk die ze het laatste jaar heeft ervaren.

Een school draaiende houden, een Skill-centrum opbouwen en bedrijfsactiviteiten uit de grond stampen om grote leningen terug te betalen bleek ook voor haar te veel. Ida erkent ook dat ze fouten heeft gemaakt.

Bovendien was het opzetten van bedrijfsactiviteiten, de lening daarvoor terugbetalen, naast het neerzetten van een Skill-centrum wellicht door alle berokkenen veel te optimistische ingeschat.

We hebben uitgebreid besproken hoe zij uit deze impasse kan komen. Een van de mogelijkheden is dat iemand anders het Skill-centrum voort gaat zetten.

Momenteel zitten we midden in het proces van een mogelijke overname. **(Wordt vervolgd)**

Overigens zijn er voor september veel mooie ontwikkelingen geweest die we je niet willen onthouden.

Hieronder een beschrijving van het project van het begin tot september 2025.

III.1 Oorspronkelijke opzet: Doel en uitgangspunten

ROC Yonder (Tilburg) en Stichting Kameroen Werkt hebben samen met Ida Ndow en Modou Ceesay de handen in één geslagen voor beter beroepsonderwijs in Afrika. Op 23 juni 2022 tekenden zij daartoe een samenwerkingsovereenkomst met de Bymyra School in Gambia.

In 2024 heeft KW contact gelegd met andere ROC's zoals, Aventus, Firda en Zadkine die net als ROC Yonder (Tilburg) in de toekomst een bijdrage zouden kunnen leveren.

Het grote doel:

- Gambiaanse jongeren krijgen perspectief in eigen land en willen minder graag naar Europa
- Er ontstaat in Gambia een goed opgeleide beroepsbevolking in beroepen waar lokaal vraag naar is
- Jongeren in Nederland krijgen een unieke kans om internationale ervaring op te doen, te improviseren en door te zetten.

Uitgangspunten zijn:

- Samenwerking tussen vertegenwoordigers van Westerse kennis en kapitaal en Afrikanen, op basis van ontmoeting en vertrouwen;
- Het beroepsonderwijs moet toegevoegde waarde geven aan lokale onafhankelijke duurzame economische ontwikkeling in Gambia.
- Talentverwerving en ontwikkeling van jonge Gambianen is onafhankelijk van het inkomen van hun ouders;
- Parallel aan de inspanning voor scholing leiden commerciële startups tot een zodanige winstgevendheid dat daarvan docentensalarissen betaald kunnen worden.

III.2 Het onderwijsplan

Auto-mechanics & Repair
Building & Construction

Na de Bymyra Bilingual school wacht het Skill-centrum, dat voor oud-leerlingen van de Bymyra school gratis zal zijn. Ida en Modou zijn met hulp van ons netwerk, met verschillende ROC's, de HU en andere scholen bezig om 6 studierichtingen mogelijk te maken die direct aansluiten bij de situatie waarin Gambia zich bevindt en bij wat het land dus nodig heeft.

Poultry & Farming
Tailory & Fashion

Welding & Production
Catering & Hospitality

Met het aanleren van skills krijgen de studenten ècht een kans om werk te genereren waarmee ze in hun eigen bestaan kunnen voorzien.

[\(zie video Ida\)](#)

Getalenteerde leerlingen van de Bymyra Bilingual School in Sukuta, maar ook leerlingen van andere scholen uit de omgeving zullen welkom zijn. Het onderwijs zal zo goedkoop mogelijk gehouden worden. De financiële achtergrond van de ouders mag geen belemmering zijn.

III.3 Ontwikkelingen 2022 - 2024

Om een onontgonnen gebied van bijna 2 hectare heeft Ida met Peter Kebba en zijn team een muur gebouwd. Er is een waterbron geslagen en zeven grote en tientallen kleinere (opslag-)ruimtes gerealiseerd, een kippenfarm gebouwd, alsmede de basis van een grote werkplaats, een huisje voor de receptie, de bewaking en voor Matthew die de kippenfarm en de tuin beheert. Als pilot is begonnen met 500 kippen die inmiddels voor veel eieren hebben gezorgd. Er zijn (vrucht-)bomen geplant en er is een tuin aangelegd die ingezaaid is en al veel verse onbespoten groenten heeft opgeleverd. De groente wordt gebruikt voor de maaltijden op de Bymyra School. Een ander deel wordt verkocht aan plaatselijke restaurants.

Na een goede voorbereiding waarin ze benodigd materiaal inzamelden en met een zeecontainer opstuurden zijn 2023 twaalf studenten van het ROC Yonder (Tilburg) met 5 auto's vanuit Nederland naar Gambia vertrokken. Na een tocht van drie weken, zijn ze vijf weken in Gambia geweest. De handige en enthousiaste studenten bouwen de werkplaats professioneel af en installeren het stevige, door hen geprefabriceerde dak. De zonnepanelen die ze in Nederland op de kop hadden getikt werden geplaatst en weldra beschikte Bymyra Vocational over elektriciteit. Naast dit hoofdproject, hebben ze nog talloze andere klussen gedaan, zoals het bevestigen en functioneel maken van digi-borden.

In 2024 kwam een nieuwe ploeg van 10 studenten naar Gambia om het project weer een stukje verder te helpen.

Ze hebben meegeholpen de inrichting van het Skillcenter te verbeteren, hebben een irrigatie-systeem aangelegd en op talloze ander plekken een bijdrage geleverd.

Er verrijzen hoge metalen daken op metalen poten als bescherming tegen regen en

zon voor mens en spullen.

Er wordt een slurf gegraven zodat auto reparateurs onder auto's kunnen kijken en werken en een mooie ruimte klaargemaakt voor de Tailory & Design- afdeling van het Skill-centrum.

Ida bouwt een mooie grote ronde bar en zorgt ervoor dat onze Nederlandse studenten goed te eten krijgen.

<p>Video VEB 1 Fase 1 Video VEB 2 Fase 2</p>	<p>Video VEB 3 Fase 3 Studenten ROC Video VEB 4 De kippenfarm</p>
--	---

III.3 Ontwikkelingen in 2025

Hoe hebben de zes richtingen van het Skill-centrum zich in **2025** ontwikkeld?

0. Algemeen

*Het Skill-centrum is officieel erkend door de Gambiaanse ministerie voor onderwijs.

*De materialen en het gereedschap zijn geordend en er is een registratie gemaakt. Er is een uitgifteplek gebouwd waar de belangrijkste spullen opgeslagen worden.

Om het stelen van materiaal/gereedschap – een groot probleem– tegen te gaan heeft Ida

niemand in dienst genomen die alles beheert en iedereen controleert.

De ROC Yonder tech-studenten en hun docenten die voor het derde jaar hier zijn, hebben groots werk verricht voor ons Skill-centrum.

Ondanks het gegeven dat de containers met spullen voor hun projecten pas in april kwamen, maanden te laat.

*Er is een machine geïnstalleerd die eierdozen maakt. De enige in zijn soort in Gambia. De machine werkt eigenlijk op krachtstroom maar de studenten zijn creatief.

*Er is een machine geïnstalleerd dat kippenvoer maakt.

*Er zijn extra zonnepanelen geplaatst.

*Verschillende generatoren zijn gerepareerd.

1. Poultry&Farming

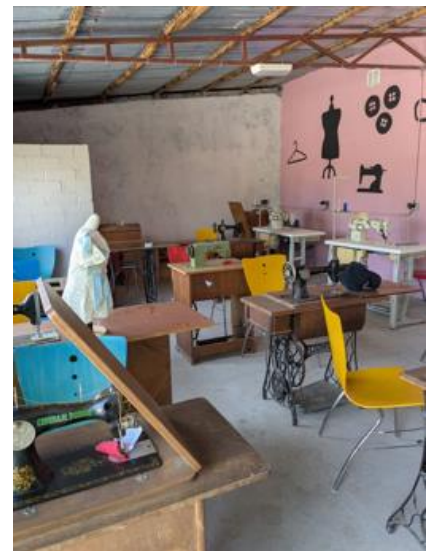
*Na de geslaagde pilot met 500 kippen wordt nu gebouwd aan een passende ruimte voor 4000 kippen. Een gigantische klus maar er zit schot in.

* De irrigatie van de tuin is verbeterd. De tuin staat er prachtig bij! Veel van de producten worden gebruikt voor voedsel voor leerlingen op de Bymyraschool of verkocht aan restaurants. Andere producten worden gedroogd en in zakjes tijdens regenseizoen verkocht. Van de bijenkasten komt de eerste honing, die Ida verkoopt.

2. Auto-mechanics

* Er is een sleuf gegraven en elektriciteit aangelegd. Auto's worden nu van onderen bekeken en gerepareerd. De studenten hebben allerlei auto's met succes weer aan de praat gekregen.

3. Tailory&Design

*De ruimte is voorzien van elektriciteit en licht, smaakvol geverfd en ingericht met veel naaimachines en andere benodigdheden.

[Klaar voor lessen](#) aan de Gambiaanse studenten.

4. Welding&Repair

*Het verhuren van acrojacks en concrete boards verloopt goed. Er is veel vraag naar. Helaas zijn verschillende lasapparaten afgelopen jaar gestolen.

5. Building&Construction

*Twee opslagplaatsen voor cementblokken zijn samengevoegd omdat de machine zoveel blokken maakt in een dag dat er geen ruimte genoeg was om ze te drogen.

*De pneumatische persmachine die van rood zand blokken maakt, wacht op iemand die deze kan bedienen.

Mensen met de juiste kennis en ervaring in Gambia zijn zeldzaam. De meesten doen maar wat. (trial and error) Een andere persmachine die met de hand werkt, wordt wel al gebruikt.

Verder verrichten werkteams olv Peter, de aannemer van Ida of Jancubah, de zoon van Ida constructiewerkzaamheden elders in Gambia.

6. Catering&Hospitality

Veel mooi materiaal is met de container meegekomen. Zoals de vier RVS keukenblokken van Yonder en al het andere keukengerei van zowel Yonder als Aventus.

3D Printers

Daarnaast zijn de ROC studenten ook op de Bymyra Bilingual school actief geweest, Ze hebben daar twee prachtige 3D printers geïnstalleerd, een genereuze gift van een bedrijf uit Brabant. Abdulie is namens Bymyra degene die het apparaat heeft leren bedienen.

Andere studenten van ROC Yonder en ROC Aventus hebben workshops gegeven rond Tailory&Fashion.

*Van Yonder mochten alle leerlingen van Bymyra een eigen T-shirt ontwerpen.

Aan het einde was er een vrolijke modeshow waar Gambiaanse studenten hun traditionele kleding lieten zien. De Nederlandse studenten showden [bruidsjurken](#) en [carnavalskostuums](#) op een geïmproviseerde catwalk en presenterden ook de door hen gemaakte combinatie-kleding van beide culturen.

Na het Gambiaanse volkslied zongen ze uit volle ['Brabant'](#) van Guus Meeuwis als hun volkslied.

*Aventus heeft met bovenbouw-leerlingen een eigen kledingstuk ontworpen en gemaakt. Basisvaardigheden als opmeten en het gebruik van patronen werden soepel verweven in het leerproces.

Ook zij eindigden met een mooie levendige [presentatie](#) waarbij de leerlingen lieten zien wat ze hadden gemaakt.

Aan het einde gaven de Nederlandse studenten acht goede laptops aan de school waar de docenten heel blij mee waren.

*Studenten van de afdeling Mindlabs van ROC Yonder hebben lessen verzorgd waarbij ze sport en technologie op een creatieve wijze met elkaar verbonden. De leerlingen en docenten van Bymyra hadden veel plezier met hen.

Andere studenten en docenten van die groep hebben een podcaststudio ingericht en met leerlingen, docenten en schoolleiding verschillende podcasts opgenomen, te beluisteren op Spotify: Bymyra School Podcasts.

Daarnaast hebben zij orde gebracht in de wirwar van snoeren die in de loop van de jaren aangelegd zijn om Bymyra van internet te voorzien.

IV De Hogeschool Utrecht

IV.1. Gastcolleges

De Green Office van de Hogeschool Utrecht organiseerde in samenwerking met de Gezonde en Duurzame Leefomgeving Utrecht Kennisconsortium (GELUK) een Green Talk op 11 september 'Rooted for Change' met als gastsprekers Abdoulie Jallow en Ida Ndow. De inhoud betrof klimaat-onrechtvaardigheid, klimaatactie en het opzetten van beroepsopleiding in

Gambia. Er is een opname gemaakt die je [hier](#) kunt terugkijken. Er waren ongeveer 100 mensen aanwezig waaronder studenten van verschillende onderwijsprogramma's, medewerkers van de HU en vrienden van Stichting KameroenWerkt!. Een verslag van de Green Talk vind je [hier](#).

IV.2. Sponsorevenementen

Studenten van de opleiding eventmanagement organiseerden in het kader van hun studie een evenement voor ons.

Connecting Cultures

Op 14 januari organiseerden studenten van de opleiding Eventmanager van de Hogeschool Utrecht een fashion veiling in de kerk van Deventer. Met dit initiatief hebben zij €650,- ingezameld voor Stichting Kameroen Werkt!, voor een fashionlokaal op Bymyra Skill-centrum.

'Sla je slag' voor Bymyra

Op 10 december organiseerden studenten van de opleiding Eventmanager van de Hogeschool Utrecht het padeltoernooi 'Sla je Slag' in Rotterdam.

Met dit sportieve initiatief hebben zij €1473,- ingezameld voor Stichting KameroenWerkt!, voor sponsorships voor Bymyra. Er werd fanatiek gesport, er waren winnaars en een loting. Meer informatie vind je [hier](#).

Winterbenefiet 'Plant a Conversation' voor Green World Activist Foundation

Op 22 december organiseerden studenten van de Hogeschool Utrecht in samenwerking The Tree Party en Green World Activist Foundation een winters benefietevenement in Restaurant De Rechtbank in Utrecht.

Bezoekers konden genieten van live muziek, spoken word en inspirerende verhalen, o.a. van Abdoulie Jallow. De opbrengst van €1265 gaat naar het planten van fruitbomen.

Verhalen van de studenten over het evenement lees je [hier](#).

V Andere projecten

V 1. Effie's Design and Tailoring

Effie huurt Senegalese kleermakers in die haar helpen. Zij ontwerpt de kleding en de kleermakers voeren het uit.

In 2024 heeft Effie 1000 euro afgelost van de lening van 5000 euro die ze van KW heeft gekregen.

Effie is, na het moeilijke jaar 2023 waarin zij en haar broers totaal onverwacht met een gerechtelijk bevel door haar vader werden gesommeerd de compound – haar huis - te verlaten, weer opgekrabbeld.

Dankzij hulp van vrienden van KW heeft Effie in **2025** een onderkomen voor zichzelf, haar nicht en haar broer gebouwd.

Filmpje [Effie's Design & Tailory 1 2 3](#)

V 2. Taxi voor Musa Taal

Gesteund door een aantal vrienden van KW heeft KW, Musa Taal een lening gegeven zodat hij een auto kon kopen.

In **2025** heeft Musa de lening van 2250 euro terugbetaald. Hij is nu de trotse eigenaar van een taxi.

VI Containers

Het afgelopen jaar hebben we veel spullen gratis mogen krijgen die we via containers naar The Gambia hebben gestuurd.

Dankzij gulle donateurs konden we de bijgaande kosten betalen

VII Reis naar het hart van Afrika

In 2025 zijn er twee Reizen naar het Hart van Afrika geweest. Men was weer geraakt door de open en hartelijke houding van de Gambianen, de natuur, het heerlijke klimaat en ook wat KW maar vooral Ida Ndow en Modou Ceesay hebben bewerkstelligd binnen de projecten.

De reis brengt je naar het kloppend hart van de mensen in Gambia - niet naar het geografisch hart van Afrika. Dit is de kern!

De reizen duren in principe 10 dagen en ondersteunen de projecten van KW, maar altijd op basis van vrijwilligheid. Naast het georganiseerde programma is er ruimte voor eigen initiatieven.

Je loopt een halve dag mee met een gezin van een kind dat gesponsord wordt en je levert een bijdrage aan de Bymyra Biligual School zoals:

Een cursus EHBO voor docenten, een workshop schaken, les in het gebruik van microscopen, implementeren van creatieve (onderwijs-)vormen, organiseren van de sportactiviteiten, een Excel-workshop voor de accountant, voorlichting over gezondheid en/of seksualiteit, lessen in schrijven, verhalen maken, maskers maken, stokpoppen ontwerpen, topografie, drama lessen en een toneelstuk regisseren, zingen, dansen met kinderen, een muur beplakken met een wereldkaart, helpen bij het installeren van Wifi, kranen repareren, groenbeplanting aanpakken, verven van lijnen voor sport op de 'playground', fysieke en mentale spelletjes begeleiden in klassen, een groep studenten meenemen op een excursie naar het slaveneiland st James , de psychiatrische inrichting Tanka Tanka of op naar de zoute rivieren voor een Birdwatch trip.

Je laat nieuwe kleren maken bij Effie's Design & Tailory shop, volgt een workshop bij Dodo en neemt deel aan een zinderende culturele dag met veel dans en kleur.

Je geniet van de rust van TunbungVillage, de heerlijke stranden van Gambia, vogels spotten, ronddwalen op een markt en vooral ook van het vrolijke onbevungen contact met de Gambianen.

VII 2. Activiteiten door de deelnemers aan een 'Reis naar het hart van Afrika'

Een overzicht van de activiteiten die er van 2022-2025 zijn geïnitieerd door de Nederlandse bezoekers van een "Reis naar het hart van Afrika" op de Bymyra Bilingual School

2022 2023 2024 2025

praktische ondersteuning	didactische werkvormen/	ICT	creatief	gezondheid	overig
				d	

	sociaal emotioneel				
Uitleg administratie/excell Adri	Training docenten (Sonja S)		Dramalessen en toneelstuk Cinderella (Bertie)	Gymles (Tom en Robyn)	Schaaklessen (Jan)
				1e hulplessen (Pauline)	
				Seksuele voorlichting meisjes (Pauline en Gambiaanse docente)	
Uitleg excel bij administratie Bussel (John (Thamar)	Taalles, letters, woord zin (Elsemieke en Odile)		Katoenen rugzakjes versieren (Bettie, Maria, Marga en Ted)	Verven sportlijnen op playground Bymyra (Karen, Sjaak, Gabbi)	Project: Birdwatching, theorie, presentatie, excursie (Floris, Veronique, Ilse)
Basislijst maken met info van alle leerlingen op school (Bertie)	les in gebruik microscopen (Bettie)		Werken met afval (Maria)	Sport en spel (Sonja T en Thamar)	Irrigatie verbeteren op Skillcenter, zaadjes planten (Karen, Sjaak)
Opslaan en registreren van beschikbaar (school-)materiaal (Bertie)		Hulp aanleggen wifi (John)	Dramalessen, improvisaties (Bertie)		Excursie naar slaveneiland/ Kunta Kinteh plus les erover (John en Odile)
Vervangen en repareren kraantje (Carlo)	Topografie lessen bovenbouw (Kiet)		Dramalessen en opvoering toneelstuk + muziek the poor and the rich (Bertie, Frans, Maud)		Excursies naar slaveneiland/ Kunta Kinteh plus les erover (verschillende mensen)
Behangen van muur met grote wereldkaart (Carlo, Kirstain	Microscoop lessen (Bettie)	Aanleggen en doortrekken bedrading internet (Carlo)	Papier-maché maskers (Aleid)		Bepplanten van de plantenbakken (Huib)

en Caroline)		en Harrie)			
	Opzetten en invoeren schoolbibliotheek (Bertie Janneke)	Inrichten en audio-visuele ruimte (Bertie)	Beweging en zingen met de grade 1 en 2 (Marieke en Yvonne)		Bekijken documenten schoolregels (Janneke)
	Ondersteuning in de begeleiding nieuwe leerkrachten (Janneke)		Stokpoppen maken van houten pollepels (Maria en Janneke)		Mayonaise maken (Sylvia)
	Les over competenties adhv je hand (Sonja S)		Presentatie van klassen aan elkaar (allen)		Met Tineke duurzaam maandverband maken de vrouwelijke docenten en Abdoulie
	Schoolbreed lezen (Janneke)		Zingen met daycare/Nursery (Kirstain)		
Inventariseren en ordenen materiaal Skill-centrum (Daan)	Natuurkunde lessen (Alide/Bertie)	Verbeteren Wifi (Joost, Bram)	Sport en kaartspelletjes (Bodhi)		Excursies St James Island Meerdere groepen)
Reperaties o.a printers (Joost)	Interviews/ schoolkrant (Willemijn)		Spelen. Jezelf presenteren (Ayla)		Muurschilderij (Lisa)
Ondersteuning Bussel (Bram)	Training docenten/ Talenten (Carina)		Kringgesprek, creatieve en coöperatieve vormen (Annet, Loes)		Opnemen en editen documentaire (Floris)
	Muziek maken met de kleintjes (Maria)		Stokpoppen maken, poppenkast spelen		

	Voorlichting en gesprekken over menstruatie/ meisje zijn (Malou)		Toneel (Mirjam)		
	Briefwisseling met Nederlandse klassen organiseren (Loes en Annet)		Dansen en muziek (Lotte)		

VII 3. Ervaringen van deelnemers

Marga:

Het was een fantastische reis die mij rijkelijk heeft vervuld; het samen zijn met de mensen, school, de gesprekken, ideeën, het eten, het dansen, de markten, muziek, de school, het strand, TunbungVillage, de vogelgeluiden, baobab, de natuur, de busritten. Alles top georganiseerd. Dank je wel!!

Maria:

De ontvangst op school was hartverwarmend. Ieder van onze groep heeft lessen gegeven in verschillende vakken. Ik heb me gericht op “creative writing”, “presentation”, “trash-art” en “singing”. Anderen gaven sportlessen, werken met zgn. wisbordjes, microscoop-lessen en textiele werkvormen.

Verder hebben we andere leuke dingen gedaan, zoals bird-watching en een batik-workshop. Heel fijn was het om steeds weer thuis te komen in het rustige Tunbung Artvillage, temidden van de grote bomen en struiken. We sliepen in eenvoudige kleine huisjes en aten heerlijk buiten aan een grote tafel. 's Morgens werden we wakker van de meest bijzondere vogelgeluiden.

Maar het meest bijzondere waren de mensen in Gambia! Waar we ook kwamen, waren de mensen gastvrij, hartelijk en vrolijk. Bertie leidde de reis en had door al de jaren dat hij al in Gambia komt veel voorwerk gedaan. We kwamen a.h.w. in een gespreid bedje. Ik heb intens genoten! En dan heb ik het nog niet eens over het heerlijke weer, de zee en het strand gehad. Als het kon vloog ik direct weer terug.

Sjaak:

Het project ‘Beroepsonderwijs’ is een nieuwe ontwikkeling van formaat. Een mooie basis om jongeren kansen te bieden vaardigheden te leren en zich in een beroep te bekwamen.

Gedreven vaklieden bouwen samen met ROC Tilburg aan dit prachtige plan waardoor kennis gedeeld wordt en zich in Gambia kan verspreiden.

Die gedrevenheid, die vriendelijke lach, die wil om het te leren, zie je, voel je en proef je als je echt kijkt en luistert. De mensen willen kansen zien en kansen pakken. Wij kunnen daar een steentje aan bijdragen!

Ilse:

De “Reis naar het Hart van Afrika”; en dat was het! De warmte van het gezin waar ik op bezoek ben geweest is onbeschrijfelijk, eerst samen naar de markt, echt een belevenis, alleen al om alle geuren, smaken en kleuren. Daarna samen koken en heerlijk gegeten. Voor een paar uurtjes opgenomen in het gezin en ik voelde me werkelijk heel welkom!

De reis, het werken op de school, er was veel gelegenheid voor uitwisseling. Elkaar leren kennen en leren begrijpen, de connectie en wederzijds elkaar zien. Leren van de vrolijkheid ondanks dat het leven er soms hard is.

Video 2022 [1e reis](#)

Video 2023 [Samenvatting alle projecten en reizen](#)

In **2026** zal er minimaal **een** “Reis naar het Hart van Afrika” komen. Ook individueel zullen

mensen naar Gambia, Tunbung en Bymyra komen. De reizen worden georganiseerd zonder enig winstbejag.

VII 4 Als student naar Gambia en Bymyra als onderdeel van je sabbatical jaar

Twee geïnspireerde tieners *Yente en Kiet* zijn van 15 november tot 10 december in Gambia geweest en hebben op creatieve wijze bijgedragen aan de Bymyra School.

Ze zijn zo enthousiast dat ze een actie op Instagram zijn begonnen om andere jonge mensen te wijzen op de mogelijkheid -net als zij - bij te dragen aan het project. Kijk op [@gambia_guide](https://www.instagram.com/gambia_guide)

(Informatie over projecten, aanmelding voor sponsoring of deelname aan een 'Reis naar het Hart van Afrika', mail bertiehendriks@tiscali.nl)

Fondswerving en communicatie

Donaties

De meeste van onze donaties krijgen we uit de vriendenkring van de bestuursleden van KW. Behalve de gewone werving via de website heeft KW in 2025 hulp gezocht en gevonden bij de stichting DO&WELL.

Website

De goedbezochte website www.kameroenwerkt.nl heeft, naast een volledig Nederlandse ook een bescheiden Engelse en Franse versie. De site wordt gevoed met actuele nieuwsfeiten, foto's en filmpjes uit Kameroen en Gambia.

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief is dit jaar twee keer digitaal verzonden aan donateurs en andere geïnteresseerden. De nieuwsbrief bevat de actuele stand van zaken met betrekking tot de projecten in

Kameroen en Gambia en acties om fondsen te werven.

Sociale media

Bertie Hendriks verzorgt bij LinkedIn een groep rond KameroenWerkt. Ook op Facebook is een groep KameroenWerkt. Verder zijn individuele leden uit zowel Nederland, Kameroen als Gambia actief op Facebook en LinkedIn om KameroenWerkt onder de aandacht te brengen. Er is een speciale Facebookpagina voor de sponsoren.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur is 31 december 2025 als volgt:

Bertie Hendriks	voorzitter
Adri Hofenk	secretaris en penningmeester
Janneke Bakker	lid
Tom van der Linde	lid

De statuten van de Stichting zijn in juli 2011 gepasseerd. De stichting is in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 532200098 en heeft het fiscale nummer 850791091 en beschikt over een bankrekening bij de Triodosbank.

De stichting heeft ANBI-status.

Aan de leden van het bestuur is in 2024 geen beloning toegekend voor verrichte werkzaamheden. In 2025 is Bertie Hendriks een keer naar Kameroen en twee keer naar Gambia geweest. Alle kosten samenhangend met de reizen zijn voor eigen rekening geweest.

Financiën

Verantwoording

De Stichting KameroenWerkt doet er alles aan om het geschonken geld zo direct mogelijk aan de betrokken partijen ten goede te laten komen. Bestuursleden krijgen geen onkostenvergoeding en ook reiskosten worden niet vergoed vanuit de stichting. Door ook op deze wijze minimale kosten te maken en directe verbindingen rond de projecten te leggen, komt het geld op de juiste plaats.

Inkomsten en uitgaven 2025

De inkomsten van de stichting zijn afkomstig van individuele donaties en van giften van de stichting DO&WELL. Een deel van de giften/leningen is verbonden met specifieke projecten of met eenmalige acties.

Staat van baten en lasten (zie jaarrekening blz 29)

Vooruitblik 2026 en beleidsplan

Het komend jaar zullen we ons uiteraard weer richten op de Bymyra Bilingual School in Sukuta en het project Bymyra Vocational in Kunkujah Mariama (beroepsonderwijs) in Gambia.

Voor het laatste project zal 2026 een cruciaal jaar zijn in verband et de voorgenomen verkoop. Bertie zal ervoor zorgen dat de continuïteit van de bestaande projecten in Kameroen gewaarborgd blijft.

Zo hebben we in overleg met de ROC's het skill gerelateerd onderwijs al gedeeltelijk verplaatst naar de Bymyra Bilingual school zelf.

We zullen in de komende jaren weer meer aandacht hebben voor kleinere projecten waarbij ondernemers geholpen worden een bedrijfje van de grond te krijgen.

We hopen dat er nieuwe sponsors komen die leerlingen van de Bymyraschool voor vijf jaar willen steunen om naar school te kunnen.

We zoeken vooral mensen die zich als sponsor willen verbinden met een klein ondernemersproject.

(Interesse, mail bertiehendriks@tiscali.nl)

We hopen via fondswerving meer financiële armslag te krijgen voor onze mooie projecten.

Bestaande en nieuwe projecten

Kameroen

- **I en II Pleasant Parties en Chez Minette**

Deze projecten zullen hun voortgang hebben in **2026**. Ze zijn inmiddels financieel onafhankelijk van KW geworden. Wel volgen we hun ontwikkeling met betrokkenheid en nieuwsgierigheid.

- **VII Project Biologisch verbouwde champignons**

In juli **2026** zal Joss zijn laatste terugbetaling doen van 750 euro.

- **VIII Sponsoring schoolgaan kinderen Kameroen**

We blijven ook in **2026** de kinderen in Kameroen sponsoren om voor hen basaal en voortgezet onderwijs mogelijk te maken.

Gambia

I. Guesthouses in Tunbung Village

We gaan in **2026** verder met het helpen verbeteren van de guesthouses in TunbungVillage. We gaan ervanuit dat er in **2026** verschillende gasten zullen slapen in de guesthouses.

II De Bymyra Bilingual School en de Bymyra Skill-center

We gaan verder met het ondersteunen van de Bymyrascholen met materiaal, kennis en creatief onderwijs. We helpen vele Nederlanders de weg te vinden naar het project om zo hun geheel eigen bijdrage te leveren. We gaan verder met het inzamelen van bruikbare spullen in Nederland en verscheppen die naar Gambia. We leggen persoonlijke contacten met organisaties om stages/vrijwilligerswerk/uitwisselingen mogelijk te maken.

In **2026** zullen we de samenwerking met het ROC Yonder en ROC Firda voortzetten en de lijnen openhouden voor verdere samenwerking met ROC Aventus en ROC Zadkine.

Acht Yonder studenten gaan in februari **2026** met auto's naar Gambia en zullen vijf weken meehelpen bij het opzetten van praktijkgericht onderwijs op de Bymyra Biligual School.

Acht andere Yonder studenten gaan lesgeven in het vak van Tailory&Fashion.

Elf studenten van de Yonder-afdeling Mindlabs gaan helpen een mediaruimte en een IT lokaal in te richten.

Twaalf Firda studenten van ROC Firda gaan muurtjes bouwen, auto's repareren op het Skill-centrum en deuren/ ramen repareren op de Bymyra Bilingual School.

We onderhouden onze contacten met andere onderwijsinstellingen in Nederland zoals ROC Aventus en Zadkine, de Hogeschool van Utrecht, de Jenaplanschool Wittevrouwen, de Nieuwe Regentesseschool en De Schans.

Sponsoring

Van tien leerlingen is de sponsoring in 2024 beëindigd. Van het grootste deel van de overige 82 gesponsorde leerlingen zal 2025 het vijfde jaar zijn. We zullen in **2026** verder gaan met het zoeken van steun om alle leerlingen zo lang te sponsoren dat ze de school kunnen afmaken.

Voedselproject

De dagelijkse kosten van het eten op school is voor de meeste ouders het grootste financiële probleem. We scheppen al voor de 20 armste kinderen vijf jaar lang de mogelijkheid om op school gratis eten te krijgen. In 2023 hebben we een nieuw voedselprogramma gestart waaraan het groot gedeelte van de leerlingen meedoet. In het schooljaar **2025-2026** zijn de programma's hun vierde jaar ingegaan.

III Effie's Design and Tailoring

In **2026** zal Effie hopelijk haar derde terugbetaling doen.

IV Kleine projecten

We zullen in **2026** wederom een eindejaar rijst-actie doen. We zullen een aantal kleinere projecten starten.

V Reis naar het hart van Afrika

We verwachten dat er een reis naar het Hart van Afrika in **2026** plaats zullen vinden.

Financiële vooruitblik

Schatting inkomsten uit donaties **2026**: €10.000,-.

Begeleiding

Bertie zal waarschijnlijk eenmaal naar Kameroen gaan in **2026** en twee keer naar Gambia.

Jaarrekening (Zie pagina 29)

Utrecht, 5 mei 2026

Namens het bestuur van de Stichting Kameroen Werkt!

Adri Hofenk, Tom van der Linde, Janneke Bakker en Bertie Hendriks

Jaarrekening 2025

A1 BALANS PER 31-12-2025 STICHTING KAMEROEN WERKT!							
	A	B	C	D	E	F	G
2							
3	ACTIVA	01-01-2025	31-12-2025		PASSIVA	01-01-2025	31-12-2025
4							
5	<i>Financiële vaste activa</i>				<i>Langlopende verplichtingen</i>		
6	Lening u/g tailorshop Effie	€ 3.000,00	€ 3.000,00		Lening o/g Bos eo Willems (taxi Musa Taal)	€ 1.000,00	€ -
7	Lening u/g project champignons de Foubot	€ 1.500,00	€ 750,00		Lening o/g De Bruijn (taxi Musa Taal)	€ 500,00	€ -
8	Lening u/g taxi Musa Taal	€ 2.250,00	€ -		Lening o/g B.M. Janssen (huis Effie)	€ 8.000,00	€ 8.000,00
9	Lening u/g huis Effie	€ 8.000,00	€ 8.000,00		Lening o/g (zonnepanelen restaurant Modou)	€ 1.850,00	€ 1.850,00
10							
11	Vooruitbetaalde bedragen	€ 22.793,00	€ 25.798,00		Nog te betalen bedragen	€ 15.520,00	€ 16.274,81
12							
13	Nog te ontvangen bedragen	€ 1.910,00	€ 2.100,00		Vooruitontvangen bedragen	€ 4.380,00	€ -
14							
15	<i>Liquide middelen</i>				<i>Eigen vermogen</i>		
16	Triodos Internet Zaken Rekening	€ 28.825,57	€ 31.535,72			€ 37.028,57	€ 45.058,91
17							
18		€ 68.278,57	€ 71.183,72			€ 68.278,57	€ 71.183,72
19							
20							
21	TOELICHTING BIJ DE BALANS 2025						
22							
23	Vooruitbetaalde bedragen				Mutatie eigen vermogen		
24	Beginsaldo		€ 22.793,00		Beginsaldo eigen vermogen		€ 37.028,57
25	Ontvangsten voor vooruitbetaalde bedragen (sponsoring Bymyra)		€ -13.345,00		Inkomende geldstromen		€ 57.570,86
26	Ontvangsten voor vooruitbetaalde bedragen (voedselprogramma)		€ 17.500,00		Uitgaande geldstromen		€ -54.860,71
27	Specifieke bestedingen Bymyra 2025		€ -		Mutatie activa (leningen u/g)		€ -3.000,00
28	Saldo vooruitbetaalde bedragen donaties huis Effie		€ -1.150,00		Mutatie activa (vooruitbetaalde bedragen)		€ 3.005,00
29	Eindsaldo vooruitbetaalde bedragen		€ 25.798,00		Mutatie activa (nog te ontvangen bedragen)		€ 190,00
30					Mutatie passiva (leningen o/g)		€ 1.500,00
31	Nog te ontvangen bedragen				Mutatie passiva (vooruitontvangen bedragen)		€ 4.380,00
32	Beginsaldo		€ 1.910,00		Mutatie passiva (nog te betalen bedragen)		€ -754,81
33	Te ontvangen sponsorgelden Bymyra school over 2025		€ 1.530,00		Eindsaldo eigen vermogen		€ 45.058,91
34	Ontvangen bedragen over eerdere jaren in 2025		€ -580,00				
35	Afboeking oninbare bedragen sponsoring Bymyra school		€ -760,00				€ -
36	Eindsaldo nog te ontvangen bedragen		€ 2.100,00				
37							
38	Vooruitontvangen bedragen				OPMERKINGEN BIJ DE BALANS		
39	Beginsaldo		€ 4.380,00		Resterend saldo Vooruitontvangen bedragen is afgeboekt conform afspraak: betreft		
40	Vooruitontvangen sponsoring schoolkinderen Kameroen in 2025		€ -		egalisatie saldo ontvangen en betaalde bijdragen voor reizen naar Hart van Afrika		
41	Vooruitontvangen sponsoring Bymyra school in 2025		€ -		Voor het eerst afboeking bedragen sponsoring Bymyra vanwege oninbaarheid (na uitblijven		
42	Vrijval vooruitontvangen bedragen sponsoring in 2025		€ -760,00		reactie ondanks herhaald rappeleren)		
43	Vooruitontvangen bedragen Tunbung Village		€ -3.160,00				
44	Egalisatie resterend saldo vooruitontvangen bedragen		€ -460,00		Afboeking lening o/g De Bruijn (taxi Musa Taal) omdat leninggever afziet van terugbetaling:		
45	Eindsaldo vooruitontvangen bedragen		€ -		bedrag komt ten goede van algemene middelen		
46							
47	Nog te betalen bedragen				Vooruit betaalde bedragen donaties huis Effie betreft een vooruitbetaald bedrag		
48	Beginsaldo		€ 15.520,00		te egaliseren met jaarlijkse te ontvangen donaties (tot en met 2027)		
49	Donaties project Rijst voor Kerst		€ 754,81				
50	Correctie/verrekening/vrijval in 2025		€ -				
51	Eindsaldo nog te betalen bedragen		€ 16.274,81				
52							